

Sygn. akt II Ca 501/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Paweł Hochman
Sędziowie	SSO Stanisław Łęgosz (spr.) SSR del. Aleksandra Szymorek - Wąsek
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniej Z. S. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową A. S. przeciwko C. B.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 30 maja 2014 roku, sygn. akt III RC 491/12

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i drugim sentencji w ten tylko sposób, że alimenty podwyższa od dnia 1 września 2012 roku a w pozostałym zakresie apelację oddala;
- znosi wzajemnie koszty procesu między stronami za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 501/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 maja 2014 roku w sprawie IIIRC 491/12 Sąd Rejonowy w Bełchatowie podwyższył poczynając od 18 grudnia 2013r. alimenty od pozwanego C. B. na rzecz małoletniej Z. S. z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty po 800 zł miesięcznie. Oddalił powództwo w pozostałej części. Nie obciążył pozwanego C. B. kosztami sądowymi i wzajemnie zniósł między stronami koszty procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 11.06.2007 r. w sprawie sygn. akt IC 179/07 rozwiązano przez rozwód związek małżeński C. B. i A. B.. W tym samym orzeczeniu zasądzono od C. B. na rzecz małoletniej córki Z. B.

alimenty w wysokości po 500 zł miesięcznie. Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego Belchatowie z dnia 23.03.2010 r. w sprawie III RC 75/09, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 24.06.2010 r. w sprawie II Ca 298/10, podwyższono alimenty do kwoty po 600 zł miesięcznie.

A. S., przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki ma 36 lat. Zatrudniona jest w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym i Produkcyjnym (...) j. na stanowisku pracownika administracji. Jej średnie miesięczne wynagrodzenie wynosi ok. 1900 zł netto. Poza pensją nie ma innych dochodów. Firma, w której pracuje jest własnością jej ojca.

We współwłasności z siostrą posiada samochód osobowy marki V. (...) rocznik 2011. Przedstawicielka ustawowa korzysta z karty debetowej banku (...) z limitem zadłużenia 5000 zł. Aktualnie zobowiązana jest do spłaty kwoty ok. 1700 zł. A. S. razem z dzieckiem mieszka w domu jednorodzinnym, którego miesięczne koszty utrzymania wynoszą ok. 900 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa korzysta z finansowej pomocy swoich rodziców. U przedstawicielki ustawowej zdiagnozowano rwę kulszową, migrenę oraz hipoglikemię aktywną. Dolegliwości związane z rwą kulszową leczone są zabiegami fizjoterapeutycznymi.

Małoletnia powódka Z. S. ma 9 lat. Uczęszcza do III klasy SP w G.. Zakup podręczników stanowił kwotę 212 zł. Plecak kosztował 159 zł. W maju br. małoletnia przebywała na tzw. „zielonej szkole”. Pobyt kosztował 325 zł i został sfinansowany przez dziadków powódki. Dziecko uczęszcza na dodatkowe zajęcia języka angielskiego. Odpłatność za nie stanowi kwotę 154 zł. Od września 2013 r. małoletnia gra w tenisa. Zajęcia kosztują ok. 120 zł miesięcznie. Zakup rakietki tenisowej stanowił kwotę ok. 197 zł. Dziecko rozwija również swoje uzdolnienia plastyczne. Zakup przyborów wynosi ok. 100-150 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa zakupiła dla córki komputer za kwotę 2499zł.

Miesięczne usprawiedliwione potrzeby córki, jej matka oszacowała na kwotę po ok. 1700-1800 zł. A. S. opłacała małoletniej polisę posagową. W 2010 r. zlikwidowała ją, uzyskując kwotę 2900 zł. Pieniądze przeznaczyła na umeblowanie pokoju dziecka.

Pozwany C. B. poza łożeniem alimentów nie przekazuje dodatkowych środków finansowych na rzecz córki. Nie utrzymuje z nią również żadnego kontaktu.

Pozwany C. B. ma 40 lat. Z wykształcenia jest inżynierem ochrony środowiska. W 2006 r. wyjechał do USA, gdzie przebywa do chwili obecnej. Początkowo pracował na budowie i wykonywał prace związane z budową i wykończeniem domów. Obecnie pracuje dla (...) jako niezależny podwykonawca. Z tego tytułu uzyskuje dochód tygodniowy w kwocie od 450 USD do 550 USD.

W okresie do grudnia 2009 r. pozwany pośredniczył w sprowadzaniu samochodów osobowych z USA do Polski.

Pobyt pozwanego za granicą nie został formalnie uregulowany. C. B. mieszka w wynajętym mieszkaniu, którego miesięczne koszty utrzymania wynoszą ok. 600 USD. Ubezpieczenie samochodów wynosi łącznie 294, 34 USD. Spłata rat z tytułu zakupu sprzętu AGD wynosi ok. 250 USD. Na zakupy artykułów spożywczych jednorazowo wydatkowana jest kwota do 200 USD. C. B. pozostaje w nieformalnym związku z M. R.. W dniu (...) urodził się niego małoletni J., a w dniu (...) r. małoletnia P.. Partnerka pozwanego nie pracuje, zajmuje się dziećmi.

W ocenie Sadu Rejonowego powództwo jest zasadne w części. Stosownie do art. 138 kro w razie zmiany stosunków każda ze stron może żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć należy istotne zwiększenie bądź zmniejszenie możliwości majątkowych, zarobkowych zobowiązanego lub też usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do świadczenia alimentacyjnego.

W przedmiotowej sprawie wskazana zmiana stosunków- nastąpiła.

Istotny wpływ na powyższą zmianę miał wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki wobec jej dorastania oraz rozpoczęcia edukacji szkolnej. Okoliczności tych nie kwestionował pozwany, uznając w części powództwo.

Do ustalenia pozostał zakres świadczeń alimentacyjnych obciążających C. B.. Należy przy tym mieć na uwadze, iż w drodze świadczenia alimentacyjnego zaspokojeniu podlegają nie wszystkie, a jedynie usprawiedliwione potrzeby dziecka. Biorąc pod uwagę m in. wiek małoletniej, jej stan zdrowia, koszt wyżywienia, nauki, mieszkania Sąd określił miesięczne usprawiedliwione potrzeby Z. S. na kwotę po ok. 1300 zł. Podniósł przy tym, że wskazywany przez A. S. fakt ponoszenia kosztów zajęć plastycznych, lekcji języka angielskiego małoletniej nie jest nową okolicznością. Wydatki te uwzględniono już w czasie wyrokowania w sprawie III RC 75/09. To samo odnieść trzeba do faktu remontu pokoju dziecka, który przeprowadzony został w 2008 r.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 kro).

Wyznacznikiem możliwości zarobkowych C. B. jest uzyskiwane przez niego wynagrodzenie z tytułu pracy na rzecz (...). W przeliczeniu na PLN wynosi ono ok. 6680 zł miesięcznie [550 USD x 4 = 2200 x 3,04 (kurs dolara podany przez NBP na dzień 30.05.2014 r.)]. alimentacyjnego Jednocześnie Sąd podkreślił, iż teza przedstawicielki ustawowej powódki dotycząca uzyskiwania przez pozwanego aktualnie dochodów z handlu samochodami, nie znalazła potwierdzenia w przeprowadzonych dowodach. Zdaniem Sądu obecnie pozwany winien pokrywać usprawiedliwione potrzeby powódki płacąc alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie. W pozostałym zakresie usprawiedliwione potrzeby Z. S. zaspakajać winna jej matka, na której także ciąży obowiązek alimentacyjny pomniejszony o osobiste starania o wychowanie i utrzymanie małoletniej.

Ustalone w nowej wysokości świadczenie alimentacyjne odpowiada zaistniałej zmianie stosunków i leży w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Ponadto realizuje zasadę prawa do równej stopy życiowej dzieci i rodziców.

Ustalając wysokość świadczeń alimentacyjnych Sąd miał na uwadze, iż poza małoletnią powódką C. B. posiada dwoje małoletnich dzieci z obecnego związku.

Podwyższenie alimentów nastąpiło z dniem 18.12.2013 r. W tym dniu pozwany ustanowił pełnomocnika, iż wtedy dopiero powziął wiadomość o wystąpieniu z roszczeniem przez stronę powodową.

Od powyższego wyroku apelację złożyła powódka. Zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo oraz rozstrzygającej o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

– mające istotny wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania tj. 1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) sprzeczne z treścią zebranego materiału dowodowego ustalenie, że potrzeby powódki mogą być zaspokajane poprzez wydatkowanie miesięcznej kwoty 1.300 zł, podczas gdy zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy oraz zasady doświadczenia życiowego wskazują, że usprawiedliwione potrzeby małoletniej wynoszą co najmniej 1.700 zł,

b) pominięcie przy ocenie usprawiedliwionych potrzeb powódki wydatków poniesionych na zajęcia plastyczne oraz remont pokoju, skutkujące nieprawidłową oceną wysokości usprawiedliwionych potrzeb Z. S., c) bezzasadne ustalenie, że data ustanowienia przez pozwanego pełnomocnika i powzięcia wiadomości o wystąpieniu z roszczeniem przeciwko pozwanemu (18 grudnia 2013 r.) ma wpływ na określenie początkowej daty świadczenia alimentacyjnego w nowej wysokości, podczas gdy moment wzrostu usprawiedliwionych potrzeb dziecka istnieje niezależnie od chwili doręczenia pozwu pozwanemu,

d) pominięcie przy ocenie wysokości należnego powódce świadczenia hipotetycznych możliwości zarobkowych pozwanego i uznanie, że wyznacznikiem zarobkowania C. B. jest uzyskiwane przez niego wynagrodzenie w wysokości 6.680 zł miesięcznie,

2. art. 100 k.p.c. poprzez wzajemne zniesienie kosztów w sytuacji, gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego uzasadniała uwzględnienie roszczenia powódki w całości, a tym samym rozliczenie kosztów postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

– naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 138 krio poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że w niniejszej sprawie nie doszło do zmiany stosunków uzasadniających ustalenie wysokości alimentów na kwotę 1.000 zł.

Występując z tymi zarzutami wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu w obu instancjach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powódki jest uzasadniona jedynie w części odnoszącej się do daty początkowej podwyższenia alimentów. Rację ma skarżąca, że sąd pierwszej instancji bezzasadnie wiąże datę podwyższenia alimentów z dnia powzięcia przez pozwanego wiadomości o wytoczeniu powództwa.

W przedmiotowej sprawie między wytoczeniem powództwa o podwyższenie alimentów a skutecznym doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu upłynął okres ponad jednego roku. Moment zasądzenia świadczenia alimentacyjnego w wyższej wysokości jest determinowany zmianą stosunków w rozumieniu art. 138 krio, która istnieje niezależnie od tego, czy pozwanemu doręczono odpis pozwu.

Powódka w pozwie domagała się podwyższenia alimentów poczynając od dnia 1 września 2012r. Przyjęcie daty późniejszej tj od dnia 18 grudnia 2013r. - tak jak to uczynił sąd pierwszej instancji - byłoby możliwe jedynie w następstwie ustalenia, że zmiana stosunków uzasadniająca korektę dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego pozwanego nastąpiła dopiero w grudniu 2013r. Taka sytuacja jednak w przedmiotowej sprawie nie miała miejsca.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznając w tej części apelację powódki za uzasadnioną dokonał, na podstawie art. 386§ 1 kpc, zmiany zaskarżonego wyroku, przyjmując początkową datę podwyższenia alimentów od dnia 1 września 2012r.

W pozostałym zakresie apelacja powódki nie jest uzasadniona. Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia sądu pierwszej instancji co do zmiany zaistniałej w wyznacznikach wysokości alimentów odnoszących się zarówno do osoby pozwanego jak i powódki. Zmiana możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, jaka nastąpiła po czerwcu 2010 roku, kiedy to ustalono alimenty na poziomie 600zł miesięcznie, nie jest tak duża, by uzasadniała podwyższenie alimentów do kwoty po 1000 zł miesięcznie (66%), tym bardziej że oprócz powódki pozwany ma na utrzymanie jeszcze dwoje dzieci, w tym jedno urodzone już po wydaniu poprzedniego orzeczenia alimentacyjnego. Podwyższenie po upływie niewiele ponad 2 lat alimentów o 200 zł miesięcznie jest wyważone, adekwatne do zmiany stosunków, jaka nastąpiła po stronie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, jak i usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej powódki. Stąd też podlega akceptacji sądu drugiej instancji.

Wobec powyższego apelacja powódki w części kwestionującej wysokość podwyższenia świadczeń alimentacyjnych, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlega oddaleniu - art. 385 kpc.

Na oryginale właściwe podpisy